

Pohjoisen Keski-Suomen Järjestökyselyt 2024 ja 2025 Vertailu

Satu Hiuspää-Hiltunen
Projektikoordinaattori, TULKAA-hanke
+358 40 635 0201
satu.hiuspaa-hiltunen@msl.fi
Maaseudun Sivistysliitto
Virastotie 2, 43100 Saarijärvi

Euroopan unionin
osarahoittama

Sisällys

- Taustatiedot
- Vuoden 2025 järjestökysely suhteessa vuoden 2024 kyselyyn
- Jäsenet ja vapaaehtoiset
- Talous ja hallinto
- Toiminta ja yhteistyö
- Koulutuksen ja tuen tarpeet
- Avoimet vastaukset – muutostrendit
- Yhteenveto vuoden 2025 kyselyn perusteella

Taustatiedot

Pohjoisen Keski-Suomen Järjestökyselyt 2024 ja 2025 ovat Maaseudun Sivistysliiton TULKAA-hankkeen toteuttamia. Ne kartoittivat alueen järjestöjen ja yhteisöjen nykytilaa, haasteita ja kehitystarpeita. Kyselyt suunnattiin yhdistys- ja järjestöaktiiveille, hallituksen jäsenille, palkatuille työntekijöille sekä vapaaehtoisille.

Kysely toteutettiin verkossa Webropolin kautta. Vuoden 2024 kyselyyn saatiin yhteensä 19 vastausta, ja vuoden 2025 15 vastausta. Vastausaika oli molemmissa syksyllä.

Tuloksia hyödynnetään paikallisyhdistystoiminnan kehittämisessä sekä uusien tukimuotojen ja toimintatapojen suunnittelussa. Kyselyyn vastaaminen oli luottamuksellista.

Tämän vertailun tarkoituksena on arvioida vuoden aikana tapahtuneiden toimien vaikutuksia ja selvittää järjestötoiminnan tulevaisuuden näkymiä.

Vuoden 2025 järjestökysely suhteessa vuoden 2024 kyselyyn

- Vuoden 2025 kysely tavoitti uusia kuntia ja maakuntarajoja ylittäviä yhdistyksiä
- Vuoden 2025 kyselyssä oli mukana nuorempia vastaajia
- Vähemmän puheenjohtajia, enemmän hallitusaktiiveja
- Keskimääräinen vastaajayhdistys hieman suurempi jäsenmäärältään kuin vuonna 2024
- Vuonna 2025 yleisimmät vastaajien toimialat olivat kylä- ja sote-yhdistykset (27 %) sekä liikunta (20 %), kun taas vuonna 2024 korostuivat sote-, kulttuuri- ja muut yhdistykset (21 %)

Jäsenet ja vapaaehtoiset

- Jäsenmäärän kasvu samansuuntaista: joka toisella yhdistyksellä pysynyt ennallaan, noin joka kolmannella vähentynyt ja lopuilla kasvanut, mutta odotukset ovat tänä vuonna positiivisempia
- Merkittävä parannus vapaaehtoisten kehityksessä
 - Vuonna 2024: kasvanut 16 %, pysynyt ennallaan 37 %, vähentynyt 47 %
 - Vuonna 2025: kasvanut 33 %, pysynyt ennallaan 53 %, vähentynyt 13 %
- Vapaaehtoisten määrän kehitykselle vuonna 2025 ennuste selkeästi vakaampi ja positiivisempi
 - Kasvaa 7 % (vuonna 2024 5 %), pysyy ennallaan 80 % (vuonna 2024 37 %), vähenee 13 % (vuonna 2024 58 %)

Talous ja hallinto

- Varainhankinnan rooli on kasvanut 12 prosenttiyksiköllä ja jäsenmaksujen osuus laskenut 17 prosenttiyksiköllä
- Kunnallisen tuen käyttö on selvästi kasvanut (32 % → 53 %)
- Leader-rahoitusta vastasi vuonna 2025 saavansa 27 %, vuonna 2024 ei kukaan
- Lahjoitusten saajia oli tänä vuonna huomattavasti vähemmän: laskua 42 %:sta 13 %:iin
- Taloudellinen tilanne on hieman kohentunut: 47 % vastaajista kertoo varojen riittävän ja jäävän jopa hieman säästöön (vuotta aiemmin 37 %)
- Kumpanakaan vuonna yksikään ei ilmoittanut varojen olevan riittämättömät
- 73 %:lla ei ole omaa/vuokrattua pysyvää tilaa (vuonna 2024 määrä oli 53 %)

Perinteisestä yhdistysrahoituksesta kohti monilähteistä mallia

Toiminta ja yhteistyö

- Yhä useampi toimii useamman kunnan alueella
- Vuonna 2025 kylätoiminta on vahvistunut ja kulttuuritoiminta vähentynyt
- Suosituimmat toimintamuodot vuonna 2024 olivat vapaaehtoistoiminta, virkistys ja tapahtumat, mutta vuotta myöhemmin toiminnat ovat monipuolistuneet: mukaan edellisten lisäksi on tullut harrastusryhmät ja liikunta
- Yhteistyö muiden yhdistysten kanssa (vapaaehtois- ja vaikuttamistoiminta, kehittämishankkeet, koulutus ja varainhankinta) on kasvanut vuodesta 2024, kun taas tapahtumayhteistyö on hieman vähentynyt
- Yhteistyö kunnan kanssa on edelleen vahvaa lähes kaikilla vastaajista
- Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen kanssa samoin kuin aiemmin (noin joka kolmas)
- Laskua on tapahtunut seurakunnan ja oppilaitosyhteistyössä
- Yhteistyöryhmien rooli on selvästi vahvistunut (21 % → 40 %)

Yhteistyö on kasvanut ja monipuolistunut

Koulutuksen ja tuen tarpeet

Eniten kaivattu tuki vuonna 2025

(suluissa vuoden 2024 sijoitus)

1. Verkostoituminen 60 % (3.)
2. Viestintä ja markkinointi 47 % (1.)
3. Jäsenhankinta 47 % (2.)
4. Rahoituksen hakeminen ja varainhankinta 40 % (5.)
5. Vapaaehtoisten rekrytointi 33 % (4.)
6. Tapahtumien järjestäminen 27 % (6.)
7. Yhteistyön kehittäminen kunnan kanssa 27 % (7.)

Painopiste on siirtynyt verkostoitumiseen ja taloudelliseen osaamiseen

TOP 3 on pysynyt samana, mutta painotus on muuttunut

Avoimet vastaukset – muutostrendit

2024

- Kaivattiin enemmän yhteistyötä kunnan kanssa, parempaa tilojen saavutettavuutta ja yhteistä tapahtumakalenteria
- Toivottiin, että kunta arvostaisi yhdistysten työtä enemmän

2025

- Kommentit myönteisempiä: mainintoja onnistuneista tapahtumista, kuten Rantariemu & Iltasoitto ja Vanhustenviikko
- Kunta- ja seurakuntayhteistyö toimii monella paikkakunnalla hyvin
- Useampi maininta kiinnostuksesta vertailla muiden kuntien toimintaa → verkostoitumishalukkuus kasvanut

Painopiste on siirtynyt verkostoitumiseen ja taloudelliseen osaamiseen

Yhteenveto

Vuoden 2025 kyselyn perusteella:

- Järjestötoiminta on laajentunut alueellisesti ja monipuolistunut sisällöllisesti
- Vapaaehtoisten määrä ja tulevaisuuden usko ovat vahvistuneet
- Talouden perusta on edelleen tiukka, mutta Leader- ja kunta-avustusten hyödyntäminen on kasvanut
- Verkostoitumisen ja yhteistyön merkitys korostuu yhä enemmän, erityisesti muiden yhdistysten ja kuntien suuntaan

Pohjoisen Keski-Suomen Järjestökyselyt *2024 ja 2025* Vertailu

Satu Hiuspää-Hiltunen
Projektikoordinaattori, TULKAA-hanke
+358 40 635 0201
satu.hiuspaa-hiltunen@mssl.fi
Maaseudun Sivistysliitto
Saarijärvi

